

GİDERLERLE İLGİLİ ÖZEL DOSYALAR

**TEŞVİKLİ BÖLGELERDE ASGARI GEÇİM İNDİRİMİ
UYGULAMASI NASIL YAPILMALIDIR?**

**ÖZEL DOSYA
NO:21**

"Yatırımların ve istihdamın teşviki ile bazı kanunlarda değişiklik yapılması hakkındaki" yasa uyarınca ülkemizde gelir vergisi stopaj ve sigorta primi teşviki uygulanmaktadır.

Yasal düzenleme gereği olarak öngörülen teşvik uygulamasında teşvik kapsamında değerlendirilecek ücretliler dolayısıyla hesaplanacak gelir vergisinin ya tamamı veyahut da yüzde 80 oranındaki kısmı, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk ettirilen gelir vergisinden düşülerek terkin edilmektedir.

Yatırımların ve istihdamın teşviki ile ilgili olarak yayımlanan (4) seri numaralı genel tebliğ ile yapılan yönlendirme gereği teşvik kapsamına giren işçi sayısı ile asgari ücret üzerinden hesaplanarak ödenmesi gereken gelir vergisi miktarının çarpılması suretiyle bulunacak tutar, çalışan işçilerin ücretleri üzerinden tahakkuk ettirilerek vergi dairesine ödenecek olan gelir vergisinden indirilerek vergi dairesince terkin edilmektedir. Oysa asgari geçim indirimi uygulamasında; bordro üzerinde hesaplanan gelir vergisinden, asgari geçim indirimi uygulamasına göre hesaplanan bedel düşüldükten sonra vergi dairesine ödenecek, asgari geçim indirimi olarak hesaplanan kısım ise hak sahiplerine ücretlerine eklenecektir.

Bu arada Bakanlık, www.gib.gov.tr adresindeki web sayfasının " e-beyanname " bölümüne koyduğu 01.02.2008 tarihli bir duyuru ile de, asgari geçim indirimi uygulamasına başlanması ile birlikte ortaya çıkan, 5084 sayılı Kanuna göre yapılan uygulama ile asgari geçim indirimi uygulamasının hangi sırayla yapılacağına ilişkin tereddütleri de gidermiş ve muhtasar beyannamedeki sıra esas alınarak, önce 5084 sayılı Kanuna göre hesaplanan tutarın terkin edileceğini daha sonra da asgari geçim indirimi tutarının mahsup edileceğini belirtmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığının web sayfasının, sıkça sorulan sorular bölümünün “Vergi İletişim Merkezinde 24/3/2008-28/03/2008 Tarihleri Arasında en Çok Sorulan Sorular” kısmında “49 ilde yatırımların teşvik edilmesi amacıyla belirli şartları taşıyan ücretlilerin gelir vergisi tevkifatı yapılmamaktadır. Teşvik kapsamında istihdam edilmeyenler ile Genel Bütçe kapsamında çalışmakta olan kamu görevlileri (işçi-memur) asgari geçim indiriminden yararlanacaklardır. Ancak 5084 sayılı teşvik yasası kapsamında çalışan işçilere ilişkin hukuksal düzenleme çalışmaları şuan kesinlik kazanmamış olup, teşvik uygulamasından yararlanan işyerlerinde çalışan vatandaşlarımız için yasal düzenleme çalışmaları devam etmektedir.” açıklamasına yer verilmiştir.

Kuşkusuz ki, bu açıklamaya katılmak mümkün değildir. Zira, 5084 sayılı Kanun “Gelir vergisi stopajı teşvik uygulamasıyla, teşvik kapsamında değerlendirilecek işçiler dolayısıyla hesaplanacak gelir vergisinin tamamının veya bir kısmının, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden gelir vergisinden terkin edilmesi suretiyle istihdam üzerindeki yükün (istihdamın işverene maliyetinin) azaltılmasını amaçlamakta” ve bu yönüyle de, çalışanlara vergi açısından herhangi bir avantaj sağlamamaktadır. Kaldı ki, asgari geçim indirimi ile ilgili düzenlemelerde de, 5084 sayılı Kanunun teşvik uygulamasından yararlanan işyerinde çalışanların, asgari geçim indiriminden yararlanamayacaklarına ilişkin bir husus yer almamaktadır.

Bu arada, 04/02/2008 tarihinde T.B.M.M. Başkanlığına verilen “Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı”nın 8. maddesinin (d) bendi ile Gelir Vergisi Kanununun Geçici 71. maddesinden sonra gelmek üzere Geçici 72 . maddesinin eklenmesi teklif edilmiştir. Önerilen Geçici 72. maddenin metni aşağıdaki şekildedir.

“Geçici Madde 72- 29/01/2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 3. maddesi kapsamında istihdam edilen işçiler hakkında Kanunun 32. maddesine göre hesaplanan asgari geçim indiriminin %40’ı uygulanır.”

Yine, bu Kanun tasarısının 17. maddesi ile de yukarıdaki maddenin 01/01/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi önerilmektedir.

Ancak, bu önerilerin kazanılmış hakları ihlal ettiği ve yasa önünde eşitlik ilkesine aykırı olduğu düşünülmektedir.